

Dosarul nr. 2r-212/23
2-22115867-01-2r-17052023

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud. A. Mocanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, A. Malîi, R. Pulbere)

DECIZIE

23 august 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Serghei Renița,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Organizația de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Serghei Renița cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 4 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Serghei Renița, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 8 august 2022, Organizația de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Renița cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 6 decembrie 2022 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată. S-a încasat de la Serghei Renița în beneficiul Organizației de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată suma de 72466 de lei cu titlu de datorie în baza contractului de credit nebanca nr. 092398524 din 2 august 2021, suma de 100 de lei cu titlu de citare publică și suma de 2173,98 de lei cu titlu de taxa de stat, în total suma de 74639,98 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea din 6 decembrie 2022 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, la 23 ianuarie 2023, Serghei Renița a depus apel nemotivat.

Prin încheierea din 4 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Serghei Renița, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 27 aprilie 2023, Serghei Renița a declarat recurs împotriva încheierii din 4 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, repunerea în termen de declarare a apelului, cu admiterea acestuia și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de apel nemotivat să fie depusă în termen și oferirea posibilității de a depune apelul motivat și taxa de stat.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural, astfel fiindu-i încălcate dreptul la accesul liber la justiție și la un proces echitabil.

A menționat că nu a participat la ultima ședință de judecată în instanța de fond, nu i-a fost expediată nici o înștiințare și nici copia hotărârii, toată corespondența a fost expediată la o altă adresă.

A notat că a făcut cunoștință cu dispozitivul hotărârii la 23 ianuarie 2023, în incinta Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, unde imediat a depus și cererea de apel nemotivat, după depunerea cererii de a face cunoștință cu materialele dosarului.

A mai indicat că nu a cunoscut despre emiterea hotărârii, din aceste considerente termenul de declarare a apelului urma să curgă de la data recepționării hotărârii.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea din 4 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată recurentului Serghei Renița la 7 aprilie 2023 (f.d. 59), însă la actele cauzei nu se regăsește dovada recepționării acesteia de către recurent.

Astfel, recursul declarat de către Serghei Renița, la 27 aprilie 2023, se consideră depus în termen.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Serghei Renița cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la 6 decembrie 2022 (f.d.45).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de

procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată reține că, cererea de apel împotriva hotărârii din 6 decembrie 2022 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central a fost depusă de către Serghei Renița, la data de 23 ianuarie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 4 aprilie 2023 corect a restituit cererea de apel declarată de Serghei Renița împotriva hotărârii din 6 decembrie 2022 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 55-58).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 6 decembrie 2022, în temeiul art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 7 decembrie 2022, ultima zi a termenului fiind data de 5 ianuarie 2023 (zi de joi).

Astfel, instanța de apel justificat a reținut că Serghei Renița a declarat apelul peste termen. Or, recurentul are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, alegațiile aduse de către recurent nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului, în situația în care apelantul/recurent a fost citat pentru ședința de judecată, prin intermediul oficiului poștal și prin citație publică (f.d. 35, 36, 41).

De altfel, legiuitorul acordă posibilitatea apelanților de a înregistra inițial o cerere de apel, iar după data întocmirii hotărârii integrale, în virtutea art. 365 alin. (11) din Codul de procedură civilă, cererea de apel poate fi suplimentată.

Mențiunile recurentului precum că nu a cunoscut despre examinarea cauzei și despre hotărârea emisă și că a făcut cunoștință cu dispozitivul hotărârii la 23 ianuarie 2023, în incinta Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, unde a depus cererea de apel nemotivat, după depunerea cererii de a face cunoștință cu materialele dosarului, nu justifică omisiunea de a se conforma prevederilor legale.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 6 decembrie 2022, apelantul/recurent nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată reiterează că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Serghei Renița ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Serghei Renița nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

Cu referire la solicitarea de repunere în termenul de atac a hotărârii din 6 decembrie 2022 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, menționată în recursul declarat de către Serghei Renița, Completul de judecată notează că, aceasta nu ține de competența instanței de recurs. Or, repunerea în termen de apel se soluționează de către instanța de apel, în conformitate cu art.362 alin.(3) din Codul de procedură civilă.

În context, Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Serghei Renița împotriva încheierii din 4 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Serghei Renița.

Se menține încheierea din 4 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă Organizația de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Serghei Renița cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos